

see tværtimod daglig, at naar en Capitalist, der ikke forstaaer sig paa Landvæsenet, kjober Landeindomme, gjør han Forandringer, der koste mange Penge til ingen Nytte, opfoerer en smuk Bygning, kjober et tilskodende Bønge etc., fort sagt hører sig saaledes ad, at han ikke kan holde sig paa Eiendommen, men da træder den brugbare Mand frem, han kjober Gaarden billigt og bringer langt mere ud af den, end den Første kunde. Saaledes gaaer det i Bøndevæsenet, og saaledes vil det gaae i Haandværksvæsenet, og jeg maa være eens i begge Betragtninger. Det, der leder mig til det One, leder mig ogsaa til det Andet. Jeg har nu gjort mig Umage for at stille Mesterprøvernes Værdi der, hvor den er. Jeg kommer endnu bestandig tilbage til, at naar Spørgsmaalet er: skal det høre op i Dag eller først om nogen Tid, og der kan ligge nogen Trøst for Nogen deri, at det varer nogen Tid, nu! saa lad det være nogen Tid, for mig gjerne; det er til Skade for det Offentlige, det er meget til Skade for dem, der meest ville have det; men det er af det Slags Ting, som jeg ikke her skal gaae videre ind paa. Jeg kommer nu til Prøverne, som Svendeprovener; hvordan blive Folk Svende, naar der skal gjøres af den Art Svendeprovener, som her maa forstaaes — thi jeg vil sige, ganske en passant, at ligeoverfor det, at vi maae flaae flere Haandteringer sammen, blive Prøverne der lette Prøver, ja, egentlig slet ikke Noget. Vi behøve blot at kaste Blik paa A i § 18 og see, hvorledes her nævnes i denne Klasse Grov- og Kleinsmede, Ankersmede, Sporemagere, Løismede og Nagelsmede. Den lette Prøve kunde maastee være Prøven paa at blive Nagelsmed — det er en suur Ting at være Nagelsmed, fordi der skal gjøres saa overordentlig Meget i kort Tid; der kræves derfor stor Kraft og Udholdenhed; men naar det ikke gjælder om Hurtighed med Hensyn til Productionen, kræves der ikke Noget, — men lad os tænke os, at en Svend gjør Prøve som Nagelsmed, hvad beviser saa det for en Ankersmed? At en Mand med Færdighed kan flaae saa firkantet som muligt og sætte Hoveder paa Søm saa lige som muligt, beviser det i allermindste Maade, at han er skikket til at være Ankersmed? og saaledes vil

det hænge sammen med de allerfleste lette Prøver, ligeoverfor denne Lov, og der vil ikke være nogen Forskiel ligeoverfor selve den Begrændsning, som nu er. Men lad os tage de sværere Prøver, tænke os de mere alvorlige Prøver, lige meget hvilke, saa bliver Spørgsmaalet: hvorledes kommede tilveie, og hvilken Betydning have disse Svendeprovener i den Stikfelse, hvorom der her er Tale? de forudsatte Læreaar, Læredrenge etc. Nu spørger jeg, er der nogen Dreng i Verden, som virkelig i sit 14de eller 15de Aar kan domme, om han bedst passer til Handflemager eller Grovsmed? Han bliver tidlig efter sin egen tilfældige Bestemmelse og navnlig efter sine Forældres Bestemmelse sat derhen, hvor han skal lære, og begynder nu at oplæres, og naar han saa har lært eet Aar, saa siger man, at det dog vilde være Synd, om han skulde have spildt det Aar; han bliver der eet Aar til, og det vilde jo nu være en større Synd, om han skulde have spildt to Aar; han bliver der altsaa i fem Aar, faaer udlært og gjør Svendeprovener, og nu vilde det jo være en fuldkommen Synd for ham, selv om han maastee skulde have været Chirurg; det kan Ingen vide; maastee er det muligt, at han slet ikke passer dertil. Det ærede Medlem (Fischer) ryster paa Hovedet, men det gjør ikke noget. Troer det ærede Medlem ikke, naar han selv nu var Snedkermester og havde 2—3 gode Svende, men Resten var Arbeidere, som det er sædvanligt ved de fleste Haandværker, hvis Arbeide bestod i at skjære Træ ud med Saugen og høvle Bræder; troer han da ikke, at han hellere end at tage Læredrenge, som han ikke kunde bruge, eller Svende, som vilde blive ham for kostbare til et saadant simpelt Arbeide, tog vorne Folk, Karle, der havde godt Nemme til at sauge og høvle — de høvle strax saa temmelig og snart godt — og naar han nu blandt saadanne 8—10 Haandlangere finder een, som har virkelig Snedkertilent, har et skarpt Die og strax maa ler, hvad de Andre først skulle lære, gjør han saa ikke ham til Svend, bruger ham til det bedste Arbeide og vil maastee siden finde, at han vorer Mesteren over Hovedet? Denne Slags Folk udelukker man aldeles ved den hele Svendeprovener; det er Faren for Arbeiderne,